

Többnyelvű magyarázó videók az uniós szabad mozgás témájával kapcsolatban

Az uniós polgárságból adódóan az uniós polgárok számára alapvető jog, hogy hatósági engedély nélkül is tartósan letelepedjenek bármely más uniós országban, így Németországban is. Ennek a csoportnak a tartózkodási és szociális jogi szabályozása azonban rendkívül összetett.

Ezért azok a személyek, akik más uniós országokból Németországba költöznek, és gyakorolják a szabad mozgáshoz való jogukat, az alábbi kérdésekkel szembesülnek:

- Uniós állampolgárként szükségem van tartózkodási engedélyre?
- Vállalhatok munkát Németországban?
- Elveszíthetem a szabad mozgáshoz való jogomat?
- A családommal együtt jogosult vagyok szociális ellátásra?
- Családtagjaim akkor is csatlakozhatnak hozzám, ha nem uniós állampolgárok?

Ezeket és sok más kérdést érthető formában, az elérhető nyelveken válaszolunk meg, és 10 uniós nyelven feliratozunk ezekben a videóknak.

A videók a Németországban élő uniós polgároknak és azoknak a tanácsadó központoknak szólnak, amelyek az uniós szabad mozgással kapcsolatos kérdésekkel szembesülnek: ebben az esetben a rövidfilmek a tanácsadói tevékenység támogatására szolgálnak, és kezdetben tájékozódást nyújthatnak azoknak a tanácsadóknak, akik még nem rendelkeznek széles körű tapasztalattal ezen a területen.

Az „Uniós szabad mozgás” című videó bemutatja a szabad mozgáshoz való különféle jogokat és a szociális ellátásokra való jogosultságra gyakorolt hatásukat.

A „Családtagok uniós szabad mozgása” című videó a Németországban élő uniós polgárokhoz – köztük harmadik országbeli állampolgárokhoz – csatlakozó családtagok tartózkodási és szociális jogi helyzetével foglalkozik.

A videók 10 különböző uniós nyelven vannak feliratozva:

bolgárul, angolul, franciául, görögül, olaszul, horvátul, lengyelül, románul, spanyolul és magyarul.

A videók szövege a felsorolt nyelveken fájlként is letölthető.

EU-Freizügigkeit:

Sie möchten als EU-Bürger*in nach Deutschland ziehen oder leben bereits hier?

In diesem Video erfahren Sie, welche Rechte für Aufenthalt und Sozialleistungen Sie in Anspruch nehmen können.

Aufenthalts- und Sozialrechte von EU-Bürger*innen in Deutschland

Als Staatsbürger*in der Europäischen Union sind Sie berechtigt, sich in jedem EU-Staat aufzuhalten.

Mit ihrem Personalausweis können sie ihre Wohnadresse beim Bürgeramt anmelden, ohne Visa, ohne weitere Dokumente.

Das gilt auch für Staaten, die nicht EU-Mitglieder sind, nämlich Norwegen, Island und Liechtenstein.

Auch für britische Staatsangehörige gilt es in bestimmten Fällen.

Die Regeln für den Aufenthalt und die Sozialleistungen sind im EU-Freizügigkeitsgesetz und in den Sozialgesetzbüchern festgelegt.

Für Deutschland gibt es dafür folgende Möglichkeiten.

Möglichkeit 1.:

1. Aufenthalt in den ersten 3 Monaten

EU-Bürger*Innen können sich nach der Einreise 3 Monate in Deutschland aufhalten.

Anspruch auf Sozialleistungen gibt es in den meisten Fällen nicht.

Möglichkeit 2:

2. Aufenthalt zur Arbeitssuche

Sie haben für 6 Monate das Recht auf Aufenthalt, um in dieser Zeit Arbeit zu suchen.

Danach kann von ihnen verlangt werden, dass die Arbeitssuche nachgewiesen wird, zum Beispiel durch Bewerbungsschreiben oder Bewerbungsgespräche.

Hier besteht ebenfalls kein Anspruch auf Sozialleistungen.

Möglichkeit 3:

3. Aufenthalt als Arbeitnehmer*in oder als Selbständige

Wer in Deutschland arbeitet, hat ein Recht auf Aufenthalt, auch mit einer Teilzeitstelle oder einem Minijob.

Wenn dabei das Einkommen unter der Grenze von Sozialleistungen liegt, besteht Anspruch auf ergänzende Leistungen vom Jobcenter.

Unió szabad mozgás:

Szeretne uniós állampolgárként Németországba költözni, vagy már itt él?

Ebből a videóból megtudhatja, milyen tartózkodási jogokra és szociális ellátásokra tarthat igényt.

Az uniós polgárok tartózkodási és szociális jogai Németországban

Az Európai Unió állampolgáraként bármely uniós tagállamban való tartózkodásra jogosult.

Személyi igazolvánnyal vízum és további okmányok nélkül regisztrálhatja lakcímét az Állampolgári Hivatalban.

Ez azokra az országokra is vonatkozik, amelyek nem EU-tagok, nevezetesen Norvégiára, Izlandra és Liechtensteinre.

Bizonyos esetekben az Egyesült Királyság állampolgárai is érintettek.

A tartózkodásra és a szociális ellátásokra vonatkozó szabályokat az uniós polgárok szabad mozgásáról szóló törvény (Freizügigkeitsgesetz) és a szociális biztonságról szóló törvények rögzítik.

Németország esetében a következő lehetőségek állnak rendelkezésre:

1. lehetőség:

1. Tartózkodás az első 3 hónapban

Az uniós állampolgárok az országba való belépés után 3 hónapig tartózkodhatnak Németországban.

A legtöbb esetben nincs jogosultságuk szociális ellátásra.

2. lehetőség:

2. Tartózkodás álláskeresői céllal

Önt 6 hónapos tartózkodási joga van: ebben az időszakban állást kereshet.

Ezt követően felkérhetik arra, hogy igazolja, álláskeresői szándékát, például motivációs levél vagy állásinterjú formájában.

Szociális ellátásra azonban ebben az esetben sem lesz jogosult.

3. lehetőség:

3. Tartózkodás munkavállalóként vagy egyéni vállalkozóként

Minden Németországban dolgozó személyre vonatkozik a tartózkodási jog, még részmunkaidős vagy mini állás esetén is.

Ha a jövedelem nem éri el a szociális ellátás határát, akkor a munkaügyi központtól kiegészítő juttatások igényelhetők.

Fortbestehen des Arbeitsrechts als Arbeitnehmer*In oder Selbständige

Wer die Arbeit ungewollt verloren hat durch Kündigung, einer Erkrankung oder durch das Auslaufen eines befristeten Vertrags, behält Sie für eine bestimmte Zeit dieses Aufenthaltsrecht.

War die Arbeitszeit weniger als ein Jahr, besteht den Anspruch auf Sozialleistungen für sechs Monate.

Bei über einem Jahr Arbeitszeit, besteht das Aufenthaltsrecht weiterhin unbefristet, und damit auch der Anspruch auf Sozialleistungen.

Möglichkeit 4:

4. Aufenthalt als Familienangehörige*r

Wenn ein Familienangehöriger ein Aufenthaltsrecht für die EU besitzt, überträgt sich dieses Recht auf die anderen Familienangehörigen.

Egal, ob sie selbst EU-Bürger*innen sind oder nicht.

Möglichkeit 5:

5. Aufenthalt als Nicht-Erwerbstätige*r

Wenn keine der anderen Voraussetzungen erfüllt sind, haben EU-Bürger*Innen ein Aufenthaltsrecht, wenn ausreichende finanzielle Mittel für Ihr Leben und eine Krankenversicherung vorhanden sind.

Sind diese Bedingungen nicht erfüllt, kann die Ausländerbehörde das Freizügigkeitsrecht entziehen:

die betroffene Person bekommt eine Benachrichtigung, dass sie ausreisen muss.

Nach der Rückkehr in das Herkunftsland darf die Person wieder nach Deutschland einreisen – es gibt hier keine Einreisesperre.

Für diese Gruppe gibt es keinen Anspruch auf Sozialleistungen.

Möglichkeit 6:

6. Das Daueraufenthaltsrecht

Wer schon 5 Jahre lang in Deutschland lebt und über die gesamte Zeit ein Aufenthaltsrecht hatte, bekommt automatisch ein Recht zum Daueraufenthalt.

Ab dieser Zeit besteht Anspruch auf Sozialleistungen, unabhängig davon, ob die Person gerade eine Arbeit hat oder nicht.

A munkajog folytonossága munkavállalóként vagy egyéni vállalkozóként

Aki elbocsátás, betegség vagy határozott idejű szerződés lejárta miatt akaratlanul elveszítette az állását, az meghatározott ideig fenntartja a tartózkodási jogát.

Ha a munkaidő egy évnél rövidebb volt, hat hónapig jogosult szociális ellátásra.

Egy évet meghaladó munkavégzés esetén a tartózkodási jog és ezzel együtt a szociális ellátáshoz való jog is határozatlan ideig fennáll.

4. lehetőség

4. Tartózkodás családtagként

Ha egy családtagnak tartózkodási joga van az EU-ban, ez a jog a többi családtagra is átszáll.

Teljesen mindegy, hogy uniós polgárról van-e szó.

5. lehetőség:

5. Tartózkodás munkaviszony nélkül

Ha a többi követelmény egyike sem teljesül, az uniós polgároknak akkor van tartózkodási joguk,

ha elegendő pénzügyi forrással rendelkeznek élet- és egészségbiztosítás igénybevételére.

Ha ezek a feltételek nem teljesülnek, az idegenrendészeti hatóság megvonhatja a szabad mozgáshoz való jogot:

ilyenkor az érintett személy értesítést kap arról, hogy el kell hagynia az országot.

A származási országba való visszatérés után a személy újra beutazhat Németországba – nincs beutazási tilalom.

Ez a csoport szociális ellátásra nem jogosult.

6. lehetőség

6. A huzamos tartózkodási jog

Bárki, aki 5 éve Németországban él, és a teljes időtartamra tartózkodási jog illeti meg, automatikusan megkapja a huzamos tartózkodási jogot.

Ettől az időponttól kezdve szociális ellátásra való jogosultság áll fenn, függetlenül attól, hogy az adott személynek van-e munkaviszonya.

EU Freizügigkeit bei Familienangehörigen

Sie sind EU-Bürger*in und leben in **Deutschland**? Dann haben Sie das Recht, dass auch ihre **Familie** bei Ihnen lebt. Denn ihre Familienangehörigen besitzen das **EU-Freizügigkeitsrecht** auch wenn sie selbst gar keine EU-Bürger*Innen sind. In diesem Video erfahren Sie, welche **Aufenthaltsrechte** ihre Familie hat und wer zu ihren **Familienangehörigen** gehört.

1. Einreise und Aufenthalt

Für die Einreise nach **Deutschland** brauchen die Familienangehörigen in manchen Fällen ein Einreisevisum. Sie können danach eine „**Aufenthaltskarte**“ bei der Ausländerbehörde beantragen. Aber auch ohne diese Aufenthaltskarte sind sie legal hier und haben das Recht zu **arbeiten**.

Wer ist Familienangehörige*r?

Bei den Familienangehörigen unterscheidet man 4 Gruppen.

Gruppe 1: Ehepartner*Innen

Zu Gruppe 1 gehören Ehepartner*innen, die mit einer EU-Bürger*in offiziell **verheiratet** oder als Lebenspartner*innen eingetragen sind. Es spielt keine Rolle, ob es sich um **gleichgeschlechtliche** oder gemischtgeschlechtliche Paare handelt. Wenn man sich **scheiden** lässt, behalten die früheren Ehepartner*innen übrigens in den meisten Fällen ein eigenes Freizügigkeitsrecht, wenn sie vorher insgesamt **drei Jahre** miteinander verheiratet waren und davon mindestens ein Jahr in Deutschland gelebt haben.

Gruppe 2: Kinder und Enkel

Auch **Kinder**, Enkel und sogar Urenkel von Unionsbürger*innen haben ein Freizügigkeitsrecht als Familienangehörige, bis zum **21. Geburtstag**. Danach gilt es nur, wenn die Eltern (oder Großeltern) sie unterstützen – in Form von **Geld** oder auch durch **Wohnrecht, Betreuung** oder **Pflege**.

A családtagok uniós szabad mozgása

Ön uniós állampolgár, és **Németországban** él?

Ebben az esetben joga van ahhoz, hogy a **családja** is Önnel éljen.

Hiszen családtagjait is megilleti az uniós **szabad mozgáshoz való jog**, még akkor is, ha ők maguk nem uniós állampolgárok.

Ebből a videóból megtudhatja, milyen **tartózkodási jogok** illetik meg a családját, és kik minősülnek **családtagoknak**.

1. Beutazás és tartózkodás

Bizonyos esetekben a családtagoknak **beutazási vízumra** van szükségük a **Németországba** való beutazáshoz.

Ezután az idegenrendészeti hatóságnál „**tartózkodási kártyát**” igényelhetnek.

De még e tartózkodási kártya nélkül is legális az itt tartózkodásuk, és jogukban áll **dolgozni**.

Kik számítanak családtagnak?

A családtagok 4 csoportra oszthatók.

1. csoport: Házastársak

Az 1. csoportba azok a házastársak tartoznak, akik hivatalosan **összeházasodtak** egy uniós polgárral, vagy akik élettársként vannak bejegyezve.

Nem számít, hogy **azonos nemű** vagy vegyes nemű párokról van szó.

Válás esetén a volt házastársak egyébként a legtöbb esetben megtartják a szabad mozgáshoz való saját jogukat, ha korábban összesen **három évig** voltak házасok, és legalább egy évig Németországban éltek.

2. csoport: Gyermek és unokák

Még az uniós polgárok **gyermekének**, unokáinak, sőt dédunokáinak is családtagként a **21. születésnapjukig** joguk van a szabad mozgáshoz.

Ez csak akkor érvényes, ha a szülők (vagy nagyszülők) támogatják őket – **pénzzel**, illetőleg **lakhatást, gondozást** vagy **ellátást** biztosítva számukra.

Gruppe 3: Eltern und Großeltern

Wenn Unionsbürger*in Unterhalt leisten an Eltern, Großeltern oder Schwiegereltern haben auch die ein **Freizügigkeitsrecht**.

Das kann zum Beispiel durch **finanzielle Zahlungen** in das Herkunftsland erfüllt sein, aber auch durch **Pflege** oder **Betreuung**.

Wichtig ist, dass ein besonderes **Abhängigkeitsverhältnis** zwischen ihnen besteht.

Anspruch auf Sozialleistungen

Diese Familienangehörigen haben dann ein Anspruch auf Sozialleistungen, wenn die Unionsbürger*in selbst einen Anspruch auf **Leistungen** hat. Eine besondere Regelung gilt für Kinder, die in die Schule gehen: Wenn Vater oder Mutter vorher gearbeitet hat, aber diese Arbeit verloren hat, behalten die Kinder bis zum Abschluss einer Schul- oder Berufsausbildung ein Freizügigkeitsrecht und ein Anspruch auf Sozialleistungen – auch dann wenn die Eltern keine neue Arbeit finden.

Gruppe 4: Nahestehende Personen

Auch sogenannte „nahestehende Personen“ kann ein Freizügigkeitsrecht verliehen werden.

Hiermit sind andere **Verwandte** wie Schwester, Tante, Nefte, Cousin, Schwägerin, unverheiratete Partner*Innen oder Pflegekinder gemeint.

Diese müssen zusätzliche Bedingungen erfüllen, wie die komplette Sicherung des Lebensunterhaltes. Außerdem spielen Aspekte wie Zusammenleben, Pflege oder Unterhaltszahlungen hier eine Rolle. Wenn Sie planen, dass Ihre Verwandten, die selbst keine EU-Bürger*innen sind, zu Ihnen kommen sollen, sollten Sie sich an eine Beratungsstelle wenden – z. B. die Migrationsberatung MBE.

3. csoport: Szülők és nagyszülők

Ha az uniós polgárok tartásdíjat fizetnek szüleiknek, nagyszüleiknek vagy anyósuknak/apósuknak, a **szabad mozgáshoz** is joguk van.

Ez megvalósítható például a származási országnak történő **pénzügyi kifizetésekkel**, de akár **gondoskodással** vagy **támogatással** is.

Fontos, hogy különleges eltartotti viszony álljon fenn közöttük.

Szociális ellátásra való jogosultság

Ezek a családtagok szociális ellátásra jogosultak, ha az uniós polgár maga is **ellátásra** jogosult.

Az iskolába járó gyermekekre külön szabály vonatkozik:

Ha az apa vagy az anya korábban dolgozott, de elvesztette az állását, a gyermekek az iskola elvégzéséig vagy a szakmai képzés megszerzéséig fenntartják a szabad mozgáshoz és a szociális ellátáshoz való jogot – még akkor is, ha a szülők nem találnak új állást.

4. csoport: Közel álló személyek

Az úgynevezett „közel álló személyek” számára is biztosítható a szabad mozgáshoz való jog.

Az ilyen személyek közé tartoznak az egyéb **rokonok**, például nővér, nagynéni, unokaöcs, unokatestvér, sógornő, élettárs vagy nevelt gyermek.

Ezeknek a személyeknek további feltételeknek kell megfelelniük (például a megélhetés teljes biztosítása).

Itt olyan szempontok is szerepet játszanak, mint az együttélés, a gondozás vagy a tartásdíj.

Ha azt tervezi, hogy olyan rokonokat fogad, akik nem uniós állampolgárok, fel kell vennie a kapcsolatot egy tanácsadó központtal, pl. az MBE migrációs tanáccsal.

<https://www.youtube.com/watch?v=kWGvMyBzmBk>